

Kasvatus- ja opetuslautakunnan muutostalousarvioesitys vuodelle 2026

Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.05.2026
422/02.02.00/2026

Valmistelija sivistysjohtaja Nina Lehtinen, talouspäällikkö Kari Auvinen

Muutostalousarviota haetaan talousarviovuodelle 2026, koska kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen määrärahat eivät ennusteen mukaan riitä palvelujen järjestämiseen. Esityksessä kuvataan henkilöstömenojen määrärahojen vajaus ja lisätarve, tehdyt henkilöstömenojen kasvua hillitsevät toimenpiteet sekä luontaisetuaterioiden laskutuskäytännön muutos, joka muuttaa kustannusten kirjaustapaa.

1. Henkilöstömenojen määrärahat

Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueella on toteutettu vuoden 2025 talousarvion yhteydessä päätettyjä sopeutustoimia, mutta talousarvion kohdentamatonta henkilöstömenojen määrärahavähennystä ei ole voitu toteuttaa ilman tehtävien lakkauttamista.

Tämän vuoksi kasvatuksen ja opetuksen palvelualueella on talousarviovuoteen 2026 lähdetty henkilöstömenojen määrärahojen osalta 1 082 000 euron vajauksella. Tämän hetken talouden toteutumaennusteen mukaan muutostalousarvioon esitettävä henkilöstömäärärahojen lisätarve on 610 000 euroa talousarviovuodelle 2026.

Palvelualueella on tehty oppilasmäärän vähenemisen myötä toiminnallisia ratkaisuja, tarkistettu varhaiskasvatuksen johtamisrakennetta sekä tehostettu ja kohdennettu sijaisten käyttöä, mm lakkauttamalla 1.5.2026 lähtien sijaispooli lyhytaikaisten sijaisuuksien osalta. Toimenpiteillä on hillitty henkilöstömenojen kasvua, mutta toteutumaennusteen perusteella määrärahat eivät ole riittävät.

2. Luontaisateriaetujen kustannusten kululajin muutos

Luontaisetuaterioiden laskutuskäytäntöä muutetaan siten, että kustannusten kirjaaminen siirtyy sisäisistä eristä ulkoisiin palveluostoihin digitaalisen maksuvälineen (E-Passi) käyttöönoton myötä myös kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Aiemmin luontaisetuaterioista aiheutuneet kustannukset ovat kohdentuneet sisäisen laskituksen kautta. Jatkossa kustannukset kirjautuvat palvelujen ostoihin ulkoisilta toimijoilta. Muutos koskee kulujen kirjaustapaa ja kululajia, ei palvelun järjestämistapaa.

Kyseessä on kirjanpidollinen muutos, joka vaikuttaa kulujen luokitteluun sekä talousraportoinnin rakenteeseen. Muutos parantaa kustannusten läpinäkyvyyttä ja vertailtavuutta sekä selkeyttää luontaisetuaterioihin liittyvää kustannuseurainta. Kokonaiskustannustasoon muutos ei lähtökohtaisesti vaikuta olennaisesti, mutta kululajien välillä tapahtuu siirtymää sisäisistä eristä ulkoisiin palveluostoihin ja vastaavasti myös ruokapalvelun ateriamaksujen ulkoisiin toimintatuottoihin. Sekä palveluostokulujen että ateriamaksutuottojen osalta kyse on 240 000 euron talousarviomuutoksesta.

3. Varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannusten kasvu

Palvelujen ostojen ja palvelusetelimenojen osalta talousarvion toteumaa seurataan tiiviisti. Tämänhetkisen ennusteen mukaan palvelusetelikustannuksiin varatut määrärahat ovat ylittymässä noin 500 000 euroa. Lisäksi 1.8.2026 voimaan tuleva alle 3-vuotiaiden kertoimen korotus tasolle 1,58 sekä palvelusetelin indeksitarkistus lisäävät kustannuksia arviolta noin 50 000 euroa vuoden 2026 aikana vaikutuksen jatkuessa täysimääräisenä talousarviovuodelle 2027. Saikan päiväkodin avautumisen vaikutukset varhaiskasvatuksen paikkatilanteeseen ja palvelujen kokonaisuuteen tarkentuvat syyskuussa 2026.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789
Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy seuraavat lisämäärärahaesitykset ja kustannuslajimuutokset seuraavasti talousarviovuodelle:

1. kasvatus- ja opetuslautakunnan henkilöstömenojen määrärahoihin lisätään 610 000 euroa;
2. luontaiseterioiden laskutuskäytännön muutoksen johdosta kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarviossa valvonta-aterioiden ulkoisiin palveluostoihin lisätään 240 000 euroa menoja ja ulkoisiin toimintatuottoihin lisätään 240 000 euroa tuloja;
3. varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen kasvaneet kulut 550 000 euroa.

Päätös

Tiedoksi

kunnanhallitus, kunnanvaltuusto, talouspalvelut, hallinnon suunnittelija